

Instruccions d'ús del diccionari

(Juliol del 2020)

La tercera edició, en línia, del DICCIONARI DE SINÒNIMS (DSIN) d'Albert Jané disposa, essencialment, de les mateixes informacions de què constaven les dues primeres edicions en paper: cada **article** del diccionari consta d'una **entrada** (el lema, que és la forma que la identifica i encapçala) i d'una o diverses llistes de **sinònims**, disposades per **accepcions** (els diferents sentits o significats de l'entrada). Aquesta edició, però, afegeix altres informacions, com ara la categoria lexicogramatical, adscripció que ha portat a crear **homògrafs** de les entrades que funcionen amb categories diferents.

1. Tipus de cerca

El DICCIONARI DE SINÒNIMS permet de cercar mots i expressions de tres maneres diferents des del quadre de cerques que apareix a la part superior esquerra de la pantalla de cerca: mitjançant la cerca arreu de la consulta general (1.1), mitjançant la cerca a l'entrada de la consulta general (1.2) i mitjançant la cerca arreu de la consulta per funció sintàctica (1.3).

The image shows a search interface with three main sections. The top section is titled "Consulta general" and contains a search input field, a "Cerca arreu" button, a "Conté" dropdown menu, another search input field, and a "Cerca a l'entrada" button. The bottom section is titled "Consulta per funció sintàctica" and contains a search input field, a "Funció" dropdown menu, and a "Cerca arreu" button. Three callouts are present: 1.1 points to the "Cerca arreu" button in the "Consulta general" section; 1.2 points to the "Cerca a l'entrada" button in the "Consulta general" section; and 1.3 points to the "Cerca arreu" button in the "Consulta per funció sintàctica" section.

1.1. La cerca arreu de la consulta general permet de trobar tots els articles que contenen una cadena de caràcters determinada, tant si és a l'entrada com si és a la llista de sinònims.

En l'exemple que segueix, hem cercat arreu de la base de dades la cadena de caràcters *corrala*. Cal tenir en compte que, en el moment que s'executa la cerca, s'esborra automàticament la informació que hem escrit a la casella corresponent de cerca; tanmateix, el programari informa de la cadena de caràcters que ha estat objecte de cerca al costat del nombre d'articles que la contenen.

The screenshot displays a search interface with the following elements:

- Consulta general**: A search box containing the text "corrala" and a "Cerca arreu" button.
- Conté**: A dropdown menu set to "Conté" and another search box.
- Consulta per funció sintàctica**: A search box and a "Funció" dropdown menu.
- Results**: A message "Hi ha 9 articles que contenen «corrala»" and a list of words with their definitions and source (DIEC2):
  - acordonament** m. → DIEC2: acorralament, encerclament, protecció, barrera.
  - acordonar** v. → DIEC2: acorralar, envoltar, encerclar, protegir, barrar el pas.
  - acorralar** v. → DIEC2: 1. encorralar. 2. assitiar, assetjar, barrar el pas, envoltar, acular, rodejar, acordonar.
  - acular** v. → DIEC2: 1. arrambar, acorralar, arraconar, amorrar. 2. impedir, reduir, impossibilitar.

1.2. La cerca a l'entrada de la consulta general permet de trobar totes les entrades (però no els sinònims) que compleixen una d'aquestes condicions:

- que contenen una cadena de caràcters determinada («**Conté**»);
- que comencen per una cadena de caràcters determinada («**Comença per**»);
- que acaben en una cadena de caràcters determinada («**Acaba en**»).

Aquesta cerca pot ser especialment útil si coneixem la forma exacta de l'entrada de l'article que volem consultar i aquesta té prou lletres, encara que tot sovint generarà més resultats dels esperats inicialment (cal parar atenció que les entrades, en general, han estat lematitzades en singular i els verbs, en infinitiu, com s'esdevé habitualment en els diccionaris de llengua general).

En l'exemple que segueix, hem cercat les entrades que contenen la cadena de caràcters *astar* (la imatge ha estat manipulada perquè es pugui veure com s'ha fet la cerca).

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Conté

Comença per

Acaba en

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Hi ha **23** entrades amb la forma «astar»

abastar v. >> DIEC2

1. agafar, arribar, aconseguir, tocar, assolir, haver, heure, complir.
2. proveir, subministrar, fornir, avituallar, equipar, assortir.

bastar v. >> DIEC2

haver-n'hi prou, ésser suficient.

bastard¹ | **bastarda** adj. i m. i f. >> DIEC2

1. bord, bordisser, bordet, expòsit, espuri.
2. impur, degenerat.

1. borda, bordissera, bordeta, expòsita, il·legítima, espúria, natural, adulterina.
2. impura, adulterada, degenerada, bordissenca, falsificada.

Les entrades que són formades per més d'un mot es poden cercar, indistintament, per l'expressió sencera o pel mot que fa de nucli sintàctic del sintagma, com és el cas de la locució *a prop*, per bé que el nombre de resultats tendeix a créixer com més breu és la cadena de caràcters que se cerca (compareu les dues imatges que segueixen).

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha **15** entrades amb la forma «a prop»

a prop¹ loc. prep. >> DIEC2

(seguit de la preposició de o d'un possessiu)

a la vora, a la vora de, al costat, al costat de.

a prop² loc. adv. >> DIEC2

a la vora, al costat.

apropament m. >> DIEC2

acost, acostament, aproximació, aproximament, atansament, apropinquant, apropinquant.

apropar v. >> DIEC2

acostar, aproximar, atansar, allargar.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha **62** entrades amb la forma «prop»

a prop¹ loc. prep. >> DIEC2

(seguit de la preposició de o d'un possessiu)

a la vora, a la vora de, al costat, al costat de.

a prop² loc. adv. >> DIEC2

a la vora, al costat.

apropament m. >> DIEC2

acost, acostament, aproximació, aproximament, atansament, apropinquant, apropinquant.

apropar v. >> DIEC2

acostar, aproximar, atansar, allargar.

Amb la finalitat d'ajudar els usuaris a acostumar-se a la nova normativa ortogràfica, s'han mantingut en camps de treball no visibles les formes que ja no són normatives, de tal manera que si hom cerca un mot o una expressió amb la grafia anterior al 24 d'octubre de 2016, el programari mostra els sinònims que es corresponen amb el mot o l'expressió actuals, com podem veure si algú busqués els sinònims del mot *ziggurat, que actualment s'escriu *zigurat*.

The screenshot shows a web interface for a dictionary search. On the left, there are two search sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. The 'Consulta general' section has a search box and a 'Cerca arreu' button. The 'Consulta per funció sintàctica' section has a search box, a 'Funció' dropdown menu, and a 'Cerca arreu' button. Below these sections, a red box highlights the text: 'Hi ha 1 article que conté «ziggurat»'. On the right, a notice states: 'Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.' Below this, the search results for 'ziggurat' are shown, with 'ziggurat' highlighted in a red box. The results include: 'ziggurat m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT' and 'torre.' Below the results, there are two sets of four asterisks (****) indicating pagination or continuation.

1.3. La **cerca arreu de la consulta per funció sintàctica** permet restringir el resultat de la cerca exhaustiva a tota la base de dades segons la funció sintàctica o sintagmàtica del mot o de l'expressió que fan d'entrada de l'article, d'acord amb la llista de marques sintàctiques del diccionari que figura en el document «Abreviacions». En el document «Sobre aquesta edició» es poden veure, exemplificats, com se subdivideixen les unitats fraseològiques, les quals abracen les concurrències, les locucions i els enunciats fraseològics (parèmies i fórmules rutinàries —aquestes darreres inclouen les interjeccions—; en aquest diccionari hem mantingut individualitzada la funció interjectiva de les fórmules rutinàries per l'abundor de casos que conté i per la transcendència que té aquesta categoria lexicogramatical en el discurs en general).

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼

Funció

una altra funció

adjectiva

nominal

pronominal

determinant

quantificadora

verbal

adverbial

conjuntiva

prepositiva

interjectiva

oracional

parental

formulària

Si us plau, especifiqueu una condició de cerca

En l'exemple que segueix, hem cercat arreu la cadena de caràcters *camperol* en la funció adjectiva (la imatge ha estat manipulada perquè es pugui veure com s'ha fet la cerca).

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

adjectiva ▼

agrest | agresta *adj.* >> DIEC2

1. **camperol**, rural, rústec, campestre, boscà, bosquetà, muntanyenc, silvestre.
2. abrupte, feréstec, aspre, esquerp, aspriu, asprés, difícil, trencat, rude, selvàtic, inculte, fragós.
3. rude, groller, incivil, insociable, incivilitzat, isard, a

campanyol | campanyola *adj.* >> DIEC2

campestre, **camperol**.

campestre, **camperol**-a.

camperol ¹ | **camperola** *adj.* >> DIEC2

campestre, **camperol**, rural, pagesívol.

campestre, **camperol**-a, rural, pagesívola.

Hi ha 8 articles que contenen «camperol»

2. La localització de les formes

2.1. Per a facilitar la localització visual de la cadena de caràcters cercada dins els articles que mostra el programari com a resultat d'una cerca, aquesta cadena apareix il·luminada (és a dir, ressaltada) amb un fons de color blau cel. Tanmateix, si hom ha buscat un mot en singular però l'article només conté

aquest mot en plural, es mostra l'article però sovint no es pot veure cap fragment il·luminat perquè no hi ha cap fragment visible que hi coincideixi exactament.

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Consulta general:** Search bar with 'Cerca arreu' button. Below it, a dropdown menu labeled 'Conté' and a button 'Cerca a l'entrada'.
- Consulta per funció sintàctica:** Search bar with a dropdown menu labeled 'Funció' and a button 'Cerca arreu'.
- Results:**
  - A message: "Hi ha 5 articles que contenen «acabança»" with "acabança" highlighted in a red box.
  - Below the message are four asterisks: "****".
  - Entry **acaballes** *f. pl.* → DIEC2: "acabament, fi, final, cap, **acabances**." with "acabances" highlighted in a red box.
  - Entry **acabament** *m.* → DIEC2: "1. **acaballes**. 2. **acabança**, fi, final, cap, punta, extrem, terminació, terme, límit, acompliment, conclusió, extinció, coronament, pinacle." with "acabança" highlighted in a red box.
  - Entry **acabança** *f.* → DIEC2: "acabament." with "acabança" highlighted in a red box.
  - Entry **acabances** *f. pl.* → DIEC2: "acaballes." with "acabances" highlighted in a red box.
  - Entry **fi** ¹ *f.* → DIEC2: "acabament, **acabança**, final, cap, punta, extrem, terminació, terme, límit, acompliment, conclusió, extinció, epileg, resultat, desenllaç, cua, apèndix, clausura, cloenda, tancament, interrupció." with "acabança" highlighted in a red box.

Tot i que la forma del plural de les entrades i dels sinònims no s'ha recollit d'antuvi a la base de dades, d'una manera excepcional i per raons ben justificades, hi ha casos en què mitjançant la cerca de la forma en plural es pot trobar la forma en singular corresponent, com passa amb *diners* i *diner*.

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Consulta general:** Search bar with 'Cerca arreu' button. Below it, a dropdown menu labeled 'Conté' and a button 'Cerca a l'entrada'.
- Consulta per funció sintàctica:** Search bar with a dropdown menu labeled 'Funció' and a button 'Cerca arreu'.
- Results:**
  - A message: "Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 22 que contenen «diners»" with "diners" highlighted in a red box.
  - Below the message are two arrows: "|| Següents Darrers".
  - Entry **cabals** *m. pl.* → DIEC2: "**diners**, calés, pistrincs." with "diners" highlighted in a red box.
  - Entry **caixa** *f.* → DIEC2: "1. receptacle, caixó, capsa, cofre, bagul. 2. taüt, fèretre. 3. càpsula, buc. 4. **diners**, efectiu." with "diners" highlighted in a red box.
  - Entry **calé** *m.* → DIEC2: "diner." with "diner" highlighted in a red box.
  - Entry **capital** ² *m.* → DIEC2: "fortuna, riquesa, cabal, béns, hisenda, diner, patrimoni." with "diner" highlighted in a red box.
  - Entry **cèntims** *m. pl.* → DIEC2: "**diners**, calés." with "diners" highlighted in a red box.
  - Entry **diner** *m.* → DIEC2: "moneda, efectiu, numerari, calé, cabal, capital, hisenda, fortuna, metàl·lic, bossa, pecúnia, peculí, panís, doblers, pistrincs." with "diner" highlighted in a red box.

Igualment, en els casos en què s'ha considerat convenient i justificat, mitjançant la cerca de la forma en singular es pot trobar també la forma en plural corresponent, com passa amb *xurriaca* i *xurriaques*.

The screenshot shows a search interface with two sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. The search results on the right are as follows:

- xurriacada** *f.* >> DIEC2 | DCVB | C/T
fuetada, cop, cinglada, flingantada, assot.
- xurriaques** *f. pl.* >> DIEC2 | DCVB | C/T
tralla, fuet, esclafidor, assot.

At the bottom of the search results, it states: "Hi ha 2 entrades amb la forma «xurriaca»".

2.2. Les formes del femení dels sinònims figuren sistemàticament en el cos del diccionari, raó per la qual es poden trobar arreu, mitjançant les diferents opcions de cerca, juntament amb les formes masculines corresponents.

The screenshot shows a search interface with two sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. The search results on the right are as follows:

- abandonat** | **abandonada** *adj.* >> DIEC2
deixat, desidiós, negligent, tronat, brut.
deixada, desidiosa, negligent, tronada, bruta.
- abúlic**¹ | **abúlica** *adj.* >> DIEC2
abandonat, displicent.
abandonada, displicent.
- apàtic**² | **apàtica** *adj. i m. i f.* >> DIEC2
indolent, abúlic, desganat, deixat, abandonat, indiferent, desmenjat.
indolent, abúlica, desganada, deixada, **abandonada**, indiferent, desmenjada.
- desemparat** | **desemparada** *adj.* >> DIEC2
abandonat, desvalgut, sol, orfe, indigent.
abandonada, desvalguda, sola, òrfena, indigent.

At the bottom of the search results, it states: "Hi ha 13 articles que contenen «abandonada»".

Si hom ha buscat un mot masculí però el diccionari conté també el femení morfològic corresponent (fins i tot encara que sigui amb un sentit diferent), es mostren tots els articles masculins i femenins, però en els femenins no es pot veure cap fragment il·luminat; això mateix passa en el cas de les formes masculines dels mots que figuren en femení en el diccionari (si aquestes formes masculines tenen sentit en català).

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 19 entrades amb la forma «**abat**»

abadessa f. >> DIEC2
superiora, priora.

abat m. >> DIEC2
prior, superior, guardià, provincial.
priora/prioressa, superiora, guardiana, provincial.

abatiment m. >> DIEC2
aclaparament, debilitat, impotència, prostració, marasme, aixafament, aplanament,
cansament, decaïment, llanguiment, llangor, aflicció, consternació, capolament, desconhort,
tristor, torbació, decandiment, extenuació, depressió.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 2 entrades amb la forma «**abadessa**»

abadessa f. >> DIEC2
superiora, priora.

abat m. >> DIEC2
prior, superior, guardià, provincial.
priora, superiora, guardiana, provincial.

3. Presentació dels resultats de la cerca

El programari de cerca del DICCIONARI DE SINÒNIMS ofereix les informacions que segueixen com a resultat de la consulta feta.

3.1. Sota el quadre de consultes podem veure el nombre d'articles que compleixen la condició de cerca que s'ha triat i quina és la cadena de caràcters que ha cercat el programari. Si s'han fet cerques arreu i n'hi ha més de vint, s'indica explícitament que només es mostren d'antuvi els vint primers sinònims dels resultats; dos botons situats davall permeten anar al grup de vint sinònims següent o al darrer grup de sinònims dels resultats.

Consulta general

Conté ▾

Consulta per funció sintàctica

 Funció ▾

abismal *adj.* >> DIEC2
abismós, abissal.
abismosa, abissal.

abismar *v.* >> DIEC2
1. abissar, esbalçar, embalçar, estimbar.
2. destruir, anorrear, anihilar.

abismós | abismosa *adj.* >> DIEC2
abismal, abissal.
abismal, abissal.

abissal *adj.* >> DIEC2
abismal, abismós.
abismal, abismosa.

abissar *v.* >> DIEC2
abismar.

Es mostren els articles 1 a 20
d'un total de 665 que contenen «issa»

|| Següents Darrers

A partir de la segona pantalla de resultats, són quatre els botons que hi apareixen: per a anar al primer grup de vint sinònims dels resultats, per a anar al grup de sinònims immediatament anterior, per a anar al grup de sinònims immediatament següent i per a anar al darrer grup de sinònims dels resultats.

Consulta general

Conté ▾

Consulta per funció sintàctica

 Funció ▾

agafatós | agafatosa *adj.* >> DIEC2 | DCVB | CIT
1. agafós, agafallós, apegalós, enganxós, adhesiu, agafadis.
2. pesat, reiteratiu, paparra.
1. agafosa, agafallosa, apegalosa, enganxosa, adhesiva, agafadissa.
2. pesada, reiterativa, [paparra].

agent² *m. i f.* >> DIEC2 | DCVB | CIT
corredor, comissionista, delegat, encarregat, intermediari, factòtum, negociant, enviat, ambaixador, mandatari, funcionari, gestor, emissari, representant, legat, cònsol, guàrdia, policia.
corredora, comissionista, delegada, encarregada, intermediària, factòtum, negociant, enviada, ambaixadora, mandatària, funcionària, gestora, emissària, representant, legada, cònsol, guàrdia, policia.

aixecada *f.* >> DIEC2 | DCVB | CIT
1. aixecament, alçada, pujada, hissada, enlairament, elevació.
2. retirada.
3. edificació, construcció, erecció.
4. desvetllament, promoció.
5. exaltació.

Es mostren els articles 21 a 40
d'un total de 669 que contenen «issa»

Primers Anteriors Següents Darrers

En canvi, si s'ha fet servir alguna de les opcions de la cerca a l'entrada, la llista de resultats es mostra completa en un sol bloc. A més, cal tenir en compte que si una cerca produeix molts resultats, aquests poden trigar a mostrar-se o bé l'ordinador pot donar un missatge d'error provinent del servidor, com ara el de la imatge de sota, perquè no ha pogut atendre la comanda (generalment, per raó d'una insuficiència de memòria cau o *buffer*).

De tota manera, en qualsevol cerca, res no obsta perquè el servidor respongui correctament si no està massa ocupat despatxant consultes o en alguna altra tasca relacionada amb el diccionari, com es pot veure en la imatge que segueix, en què s'han produït 2.267 resultats.

Consulta general

Conté

Funció

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 2267 que contenen «ter»

Següents Darrers

a posteriori *loc. adv.* [ll.] >> DIEC2
inductivament.

abans *adv.* >> DIEC2
anteriorment, antigament, primitivament, antany, primerament.

abatiment *m.* >> DIEC2
aclaparament, debilitat, impotència, prostració, marasme, aixafament, aplanament, cansament, decaïment, llanguiment, llangor, aflició, consternació, capolament, desconfort, tristor, torbació, decandiment, extenuació, depressió.

abatre *v.* >> DIEC2
1. tirar a terra, enderrocar, ajeure, abaixar, fer caure, aterrar, enfonsar, capolar, ensorrar, demolir, derruir, desfer, destruir, arruïnar.
2. desanimar, anihilar, destrossar, aplanar.

ablació *f.* >> DIEC2
operació, extirpació, supressió, intervenció, amputació, separació, escissió, mutilació, tall, abscissió.

També podria aparèixer aquest missatge d'error quan s'han fet cerques per funció sintàctica. Per a evitar-ho, la cerca arreu per funció sintàctica només permet de veure els primers dos-cents resultats. Si no se selecciona cap funció sintàctica, el programari interpreta que s'ha seleccionat «una altra funció» i mostra els resultats corresponents a aquesta consulta.

Consulta general

Conté

Funció

Hi ha 404 articles que contenen «cas»
Es mostren els primers 200 resultats

Aquesta versió del DICIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut d'Estudis Catalans des del 30 d'agost de 2017.

accidència *f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
accident, esdeveniment, cas.

acrimònia *f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
aspror, acritud, causticitat, sarcasme, mordacitat.

acròpolis *f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
ciutadella, alcàsser, fortificació.

afer *m.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
cosa, qüestió, tema, negoci, assumpte, cas, quefer, empresa, problema, matèria, projecte, pla, expedient, diligència, gestió, feina.

3.2. La forma del femení de les entrades que tenen dues formes (una per al masculí i una altra per al femení) figura separada per una pleca (o barra vertical) de la forma del masculí. Excepcionalment, el femení d'aquestes entrades té dues formes diferents igualment vàlides; en aquests casos, la forma secundària remet a la forma masculina de l'entrada principal per limitacions tècniques del programari (vegeu també el § 3.14).

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Consulta general:** Search bar with 'Cerca arreu' button and 'Conté' dropdown menu.
- Consulta per funció sintàctica:** Search bar with 'Funció' dropdown menu and 'Cerca arreu' button.
- Result Summary:** 'Hi ha 5 articles que contenen «doctoresa»' with a separator line and five dots below it.
- Search Results:**
  - cientific² | científica** *m. i f.* » DIEC2
    - erudit, savi, docte, professor, doctor.
    - erudita, sàvia, docta, profesora **doctora/doctoresa.**
  - doctor | doctora** *m. i f.* » DIEC2
    - 1. catedràtic, professor, mestre.
    - 2. metge, facultatiu.
    - 1. catedràtica, profesora, mestra.
    - 2. metge/metgessa, facultativa.
  - doctoresa** *f.* » DIEC2
    - Vegeu **doctor | doctora**.
  - facultatiu² | facultativa** *m. i f.* » DIEC2
    - metge, doctor.
    - metge/metgessa, doctora/**doctoresa.**
  - metge | metgessa** *m. i f.* » DIEC2
    - doctor, facultatiu, galè, terapeuta, cirurgià, patòleg.
    - doctora/**doctoresa**, facultativa, galena, terapeuta, cirurgiana, patòloga.

3.3. A la dreta del quadre de consultes podem veure la llista dels articles que contenen la cadena de caràcters cercada, complets i ordenats alfabèticament per l'entrada (en el cas dels verbs pronominals, el verb pronominalitzat apareix immediatament a sota del verb sense pronominalitzar, prescindint de la posició que li pertocaria ocupar segons l'ordre estrictament alfabètic) i pel número d'homògraf d'aquesta, si en té.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

abstreure ^{v.} >> DIEC2
aïllar, isoar, separar, desproveir.

abstreure's ^{v.} >> DIEC2
aïllar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.

Hi ha 2 entrades amb la forma «**abstreure**»

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

aborigen ¹ *adj.* >> DIEC2
originari
originària.

aborigen ² *adj. i m. i f.* >> DIEC2
natural, indígena, autòcton, primitiu, natiu, nadiu.
natural, indígena, autòctona, primitiva, nativa, nadiua.

Hi ha 2 entrades amb la forma «**aborigen**»

3.4. Cal tenir en compte que el programari de cerca no distingeix la lletra *ce* (*c*) de la *ce* trencada (*ç*), ni altres caràcters de llurs variants modificades (com ara vocals amb diacrítics i consonants modificades; en el cas de la *ela* geminada, aquest dígraf modificat s'ha compost amb tres caràcters per a evitar errors del programari de cerca). Per tant, els resultats mostrats inclouen sempre els articles que compleixen, indistintament, la condició de tenir una lletra (*c*) o l'altra (*ç*); l'única diferència visual és que només apareixen il·luminades les cadenes que corresponen exactament a la cerca que hem fet realment. Així, si s'ha cercat *ca*, el programari trobarà totes les entrades que contenen aquesta seqüència *i*, a més, totes les que contenen la seqüència *ça*, però només il·luminarà les primeres.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha **955** entrades que comencen per «**ca**»

al capdavall *loc. adv.* >> DIEC2
a la fi, al cap i a la fi, comptat i debatut.

ca¹ *m.* >> DIEC2
gos, quisso, canic.

ca² *f.* >> DIEC2
casa.

ca³ *interj. (fórmula rutinària)* >> DIEC2
(sovint, seguit del signe d'exclamació)
i ara, no.

ça *dem. adv.* >> DIEC2
ací, aquí.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha **955** entrades que comencen per «**ça**»

al capdavall *loc. adv.* >> DIEC2
a la fi, al cap i a la fi, comptat i debatut.

ca¹ *m.* >> DIEC2
gos, quisso, canic.

ca² *f.* >> DIEC2
casa.

ca³ *interj. (fórmula rutinària)* >> DIEC2
(sovint, seguit del signe d'exclamació)
i ara, no.

ça *dem. adv.* >> DIEC2
ací, aquí.

I això mateix s'esdevé quan se cerca vocals que porten algun diacrític: el programari no distingeix les lletres que porten alguna marca diacrítica de les lletres que no en porten (accents, dièresis, majúscules, cursives, etc.), però només illumina les que contenen la marca diacrítica que s'ha cercat.

Consulta general

Cerca arreu

Conté

Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

xofer | **xòfera** *m. i f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT

xòfer, conductor, automobilista, camioner.

xòfera, conductora, automobilista, camionera.

xofer | **xòfera** *m. i f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT

Vegeu **xofer** .

Hi ha 2 entrades amb la forma «**xofer**»

Consulta general

Cerca arreu

Conté

Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

xofer | **xòfera** *m. i f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT

xòfer, conductor, automobilista, camioner.

xòfera, conductora, automobilista, camionera.

xofer | **xòfera** *m. i f.* >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT

Vegeu **xofer** .

Hi ha 2 entrades amb la forma «**xòfer**»

En el cas de les formes que han esdevingut incorrectes a causa de l'aplicació de la nova normativa ortogràfica del 24 d'octubre de 2016 i les posteriors actualitzacions del diccionari normatiu fins al maig del 2020, tant si se cerca la forma nova com l'antiga el DSIN dona el mateix resultat, adequat a la nova ortografia.

Consulta general

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

---

ressol¹ m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
reverberació.

ressol² m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
pòsit, residu, sediment, solatge.

Hi ha 2 entrades que comencen per «**ressol**»

Consulta general

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

---

ressol¹ m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
reverberació.

ressol² m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
pòsit, residu, sediment, solatge.

Hi ha 2 entrades que comencen per «**ressòl**»

En el cas de **ressòl*, no apareix il·luminada cap entrada perquè no hi ha cap mot que, des del punt de vista gràfic, hi coincideixi exactament.

3.5. A la dreta de cada entrada hi ha l'abreviatura de la categoria lexicogramatical corresponent, d'acord amb la llista de marques sintàctiques del diccionari que figura en el document «Abreviatures». Quan se situa el punter del ratolí damunt aquesta abreviatura, la denominació es mostra desplegada (tingueu en compte que si us trobeu a la primera pantalla de resultats i feu un clic damunt l'abreviatura, la visualització de resultats es tornarà a situar a la primera pantalla).

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 2289 que contenen «**ter**»

Següents Darrers

a posteriori *loc. adv. [ll.]* >> DIEC2
inductivament. *[locució adverbial]*

abans *adv.* >> DIEC2
anteriorment, antigament, primitivament, antany, primerament.

abatiment *m.* >> DIEC2
aclaparament, debilitat, impotència, prostració, marasme, aixafament, aplanament, cansament, decaïment, llanguiment, llangor, aflicció, consternació, capolament, desconhort, tristor, torbació, decandiment, extenuació, depressió.

abatre *v.* >> DIEC2
1. tirar a **terra**, enderrocar, ajeure, abaixar, fer caure, **ater**rar, enfonsar, capolar, ensorrar, demolir, derruir, desfer, destruir, arruïnar.
2. desanimar, anihilar, destrossar, aplanar.

3.6. Els mots i les expressions que no són catalans ni han estat catalanitzats ortogràficament figuren en lletra negreta cursiva a l'entrada i porten entre claudàtors la marca de la llengua d'origen (generalment, abreujada), que se situa a la dreta de la categoria lexicogramatical.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 1 entrada amb la forma «**a posteriori**»

a posteriori *loc. adv. [ll.]* >> DIEC2
inductivament.

3.7. A la dreta de la categoria lexicogramatical o, si s'escau, de la llengua d'origen, hi ha enllaços a altres obres lexicogràfiques en línia perquè el programari cerqui la mateixa forma entre les entrades que contenen; fins ara, hi figuren enllaços a les obres següents:

- segona edició del diccionari normatiu (DIEC2, <https://dlc.iec.cat>);
- *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* de l'IEC (DDLIC, <http://dcc.iec.cat/ddlci>);
- Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC, <https://ctilc.iec.cat>);

- segona edició del *Diccionari català-valencià-balear*, d'Antoni M. Alcover i Francesc de Borja Moll (DCVB, <https://dcvb.iec.cat>);
- cercador transversal de la biblioteca en línia d'obres terminològiques del Projecte de Terminologia de Ciència i Tecnologia de l'IEC (CercaCiT, <https://cit.iec.cat>), i
- Cercaterm del TERMCAT (<https://www.termcat.cat/ca/cercaterm>).

The screenshot shows the search interface of the TERMCAT project. On the left, there are search options: 'Consulta general' with a search box and 'Cerca arreu' button, and 'Consulta per funció sintàctica' with a search box and 'Funció' dropdown. On the right, the search results for 'abstreure's' are displayed, with 'DIEC2' highlighted in a red box. Below the search box, there are suggestions: 'aïllar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.'. At the bottom, it states 'Hi ha 1 entrada amb la forma «abstreure's»'.

Com que el *DICCIONARI DE SINÒNIMS* conté mots que encara no són normatius, pot passar que el resultat de la cerca en el DIEC2 sigui infructuosa; d'altra banda, la manca de resultats també pot ser deguda a una qüestió purament ortogràfica de l'entrada del DIEC2. En el cas del verb *abstreure's* que acabem de veure, per exemple, cal tenir en compte que el diccionari normatiu no fa constar explícitament la forma del pronom reflexiu com a part de la forma de l'entrada dels articles corresponents a verbs.

The screenshot shows the search results page for 'abstreure's' in the DIEC2 dictionary. The search criteria are 'Entrada a cercar: abstreure's' and 'Condicció de cerca: Coincident'. The search button is labeled 'cerca'. On the right, there is a link 'afina la cerca'. Below the search criteria, the results section is titled 'Resultats de la consulta' and shows 'Condicions de cerca: Entrada coincident: abstreure's'. A red bar indicates 'Resultats: (0 registres)'. At the bottom, a message states 'No s'ha trobat cap entrada coincident amb els criteris de cerca'.

En canvi, si es busca el mateix verb sense cap pronom afegit, es pot trobar la informació que es vol consultar.

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Entrada a cercar:** Input field containing 'abstreure'.
- Condicció de cerca:** Dropdown menu set to 'Coincident'.
- cerca** button.
- afina la cerca** button.
- Resultats de la consulta** section with 'Condicions de cerca: Entrada coincident: abstreure.'
- Resultats: 1 al 1 (1 registres)** with an 'Imprimir la llista' link.
- abstreure** entry with an 'imprimir' button.
- [quant a la flexió, com treure]** sub-entry.
- Two numbered entries:
  - 1 v. tr. [LC] [FS] Considerar separatament (allò que en la realitat no és ni separat ni separable). *Abstreure la noció de dimensió de la d'espai. Abstreure l'universal del particular.*
  - 2 1 tr. [LC] Aïllar la ment (d'algú) d'alguna cosa. *Cuinar és una activitat que m'abstreu dels maldecaps.*
- A red box highlights the second entry and its continuation:

2 2 intr. pron. [LC] Aïllar-se amb la ment d'alguna cosa. *L'Enric s'abstreia de tota cosa. Quan llegeix, l'Enric s'abstreu i és com si no hi fos.*

3.8. Les formes que han esdevingut obsoletes després de la segona edició del DSIN, s'han mantingut en aquesta tercera, per bé acompanyades d'una marca valorativa que n'informa els usuaris, amb una remissió a la forma normativa actual.

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Consulta general** section with search and 'Cerca arreu' buttons.
- Conté** dropdown menu with a search button.
- Consulta per funció sintàctica** section with a search button.
- actinozou** entry with 'm. obs.' and '>> DIEC2' labels.
- antozou.** entry below it.
- A red box highlights the entry: **«actinozous»**.
- Text below: **Hi ha 1 article que conté «actinozous»**.

3.9. Les altres marques valoratives que poden acompanyar les entrades són *ant.* ('antigament') i *desp.* ('despectivament').

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

   ▼

monaquisme *m.* >> DIEC2 | DCVB | C/T
monacat, mongia.

naquis | nàquissa *adj. ANT.* >> DIEC2 | DCVB | C/T
menut, petit, minúscul, diminut.
menuda, petita, minúscula, diminuta.

Hi ha 2 entrades amb la forma «naquis»

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

   ▼

tapaforats¹ *m. i f.* >> DIEC2 | DCVB | C/T
suplent, substitut.
suplent, substituta.

tapaforats² *m. i f. DESP.* >> DIEC2 | DCVB | C/T
paleta, mestre fanguet.
paleta, mestra fanguet.

Hi ha 2 entrades amb la forma «tapaforats»

3.9. Sota cada entrada del **DICCIONARI DE SINÒNIMS** hi pot haver, entre parèntesis, una nota amb una restricció d'ús d'aquesta entrada.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

   ▼

a betzef *loc. adv.* >> DIEC2
en abundància, abundantament, a balquena, a dojo.

a cobert *loc. adv.* >> DIEC2
a l'abric, a recer.

a cobert de *loc. prep.* >> DIEC2
protegit contra, emparat contra.
protegida contra, emparada contra.

abecé *m.* >> DIEC2
1. abecedari, alfabet.
2. beceroles.

Hi ha 430 entrades amb la forma «bé»

[...]

be m. >> DIEC2
xaï, ovella, anyell, corder, marrà, borrec, moltó.

bé¹ m. >> DIEC2
benefici, gaudi, benestar, satisfacció, felicitat, benaurança.

bé² adv. >> DIEC2
(pren la forma *ben* quan precedeix l'element que modifica)
1. satisfactoriament, feliçment, perfectament, avantatjosament, sortosament, oportunament, convenientment, adequadament, justament, honestament.
2. ja, prou.

bé³ interj. (fórmula rutinària) >> DIEC2
(sovint, seguit del signe d'exclamació)
entesos, d'acord.

3.10. També sota l'entrada o, si n'hi ha, sota la nota de restricció d'ús s'apleguen tots els sinònims que tenen la mateixa categoria lexicogramatical que l'entrada, agrupats per accepcions, si s'escau, en una llista anomenada *principal*. En el cas dels lemes que tenen flexió de gènere, les formes que hi figuren són les corresponents, si és possible, al masculí singular, tal com es va fer en les edicions precedents en paper d'aquest diccionari i com acostumen a fer els diccionaris generals.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

  ▼

Hi ha 2 entrades amb la forma «**agut**»

agut | **aguda** adj. >> DIEC2

1. punxegut, puntegut, punyent, lacerant, prim.
2. viu, penetrant, punyent.
3. alt, estrident.
4. sagaç, llest, penetrant, subtil, intel·ligent, perspicaç.

1. punxeguda, puntugada, punyent, lacerant, prima.
2. viva, penetrant, punyent.
3. alta, estrident.
4. sagaç, llesta, penetrant, subtil, intel·ligent, perspicaç.

llagut m. >> DIEC2
bastiment, barca.

3.11. També en el cas dels lemes que tenen flexió de gènere (llevat de les entrades que són únicament femenines), per sota d'aquest primer bloc de sinònims, podem veure, si n'hi ha, les formes femenines respectives disposades per accepcions i en el mateix ordre que les formes del primer bloc.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

  ▼

Hi ha 2 entrades amb la forma «**agut**»

agut | **aguda** *adj.* >> DIEC2

1. punxegut, puntegut, punyent, lacerant, prim.
2. viu, penetrant, punyent.
3. alt, estrident.
4. **sagaç**, llest, penetrant, subtil, intel·ligent, perspicaç.

1. punxeguda, puntegada, punyent, lacerant, prima.
2. viva, penetrant, punyent.
3. alta, estrident.
4. **sagaç**, llesta, penetrant, subtil, intel·ligent, perspicaç.

llagut *m.* >> DIEC2
bastiment, barca.

Si una forma del bloc principal és femenina, en la llista de sinònims femenins aquesta forma apareix entre claudàtors. Si no és possible la forma femenina d'un sinònim, en la mateixa posició de la llista hi ha un guió llarg.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

  ▼

Hi ha 4 articles que contenen «**aranya**»

aprofitat² | **aprofitada** *m. i f.* >> DIEC2
vividor, oportunista, **aranya**.
vividora, oportunista, **[aranya]**.

arribista *m. i f.* >> DIEC2
oportunista, ambiciós, aprofitat, **aranya**, vividor.
oportunista, ambiciosa, aprofitada, **[aranya]** vividora.

llantoner *m.* >> DIEC2
llantier, **aranya**.

taràntula *f.* >> DIEC2
aranya.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

  ▼

Hi ha 2 entrades amb la forma «**arlot**»

arlot *m.* >> DIEC2

1. pinxo, alcavot, macarró.
2. bordegàs, minyó, noi.

1. -, alcavota, -
2. bordegassa, minyona, noia.

parlotejar *v.* >> DIEC2
parlar, xerrotejar, remugar.

3.12. Excepcionalment, hi ha sinònims que presenten variants purament gràfiques, les quals són consignades separades per una barra inclinada.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 5 articles que contenen «doctoresa»

****

científic² | **científica** *m. i f.* >> DIEC2
erudit, savi, docte, professor, doctor.
erudita, sàvia, docta, professora, **doctora/doctoresa.**

doctor | **doctora** *m. i f.* >> DIEC2
1. catedràtic, professor, mestre.
2. metge, facultatiu.
1. **catedràtic, professora, mestra.**
2. **metge/metgessa,** facultativa.

doctoresa *f.* >> DIEC2
Vegeu **doctor** | **doctora** .

facultatiu² | **facultativa** *m. i f.* >> DIEC2
metge, doctor.
metge/metgessa **doctora/doctoresa.**

metge | **metgessa** *m. i f.* >> DIEC2
doctor, facultatiu, galè, terapeuta, cirurgià, patòleg.
doctora/doctoresa, facultativa, galena, terapeuta, cirurgiana, patòloga.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 8 entrades que comencen per «cada»

cada *indef. pron. inv.* >> DIEC2
tot **qualsevol/qualsevulla.**
tota, qualsevol/qualsevulla.

cadafal *m.* >> DIEC2
1. plataforma, estrada, taulat, tarima, empostissat, entaulat, patibul.
2. túmul.

cadarn *m.* >> DIEC2
refredat, constipat, calapàndria.

cadarnós | **cadarnosa** *adj.* >> DIEC2
refredat, constipat.
refredada, constipada.

3.13. Els sinònims que no són catalans ni estan catalanitzats ortogràficament figuren en lletra regular rodona per una limitació gràfica de presentació que té el programari de cerca (en comptes de regular cursiva, com pertocaria i com es pot veure, en canvi, en les entrades; cf. el § 3.6); però porten a continuació, entre parèntesis, la marca de la llengua d'origen (generalment, abreujada).

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 3 articles que contenen «cicerone»

.....

acompanyant² **acompanyanta** *m. i f.* >> DIEC2
 guia, **cicerone** (it.), servidor, adjunt, escuder, pigall, satèl·lit.
 guia, **cicerone** (it.), servidora, adjunta, escudera, —, —.

cicerone *m. i f.* [it.] >> DIEC2
 guia, acompanyant.
 guia, acompanyanta.

guia¹ *m. i f.* >> DIEC2
 1. capdavanter, guaiador, conductor, cabdill, adalil, cap de colla, **cicerone** (it.), pilot, caravaner, pràctic, acompanyant, corifeu.
 2. banderi.
 3. mentor, instructor, orientador.
 1. capdavantera, guaiadora, conductora, cabdilla, adalil, cap de colla, **cicerone** (it.), pilot, caravanera, pràctica, acompanyanta, —.
 2. —.
 3. mentora, instructora, orientadora.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 5 entrades amb la forma «assot»

.....

assot *m.* >> DIEC2
 1. flagell, tralla, xurriaques, cilici, deixuplines, fuet, **knut** (rus).
 2. fuetada, xurriacada, assotament.

assotament *m.* >> DIEC2
 assot.

assotar *v.* >> DIEC2
 flagel·lar, batre, fuetejar, castigar, cinglar, deixuplinar.

bassot *m.* >> DIEC2
 bassa, bassol, toll.

carbassot *m.* >> DIEC2
 1. carabassot, carbassa, carabassa, carbasseta, carabasseta, pot, botija, bot.
 2. nyanyo.

3.14. Rares vegades, en comptes de la llista de sinònims, hi ha una remissió a una altra entrada —incloent-hi el número d'homògraf, si s'escau— precedida de la forma verbal *Vegeu*. Per limitacions del programari de consulta, si l'entrada a la qual es remet té doble forma, després del *Vegeu* només hi figura la primera. Fent clic damunt el mot de la remissió, el programari presenta l'article corresponent.

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

ben adv. bé >> DIEC2

1. del tot, força, prou, molt, completament, totalment.
2. Vegeu **bé** ².

eben m. >> DIEC2

banús.

Hi ha 2 entrades que acaben en «ben»

4. Cerques especials

Ultra les opcions bàsiques de cerca establertes en aquest diccionari, hi ha la possibilitat de fer cerques no previstes inicialment però que poden menar a resultats interessants. Entre les múltiples cerques possibles, n'ofereim sis a tall d'exemple.

4.1. Si es volen trobar, per exemple, tots els sinònims acabats en una cadena de caràcters determinada, cal fer tres cerques consecutives a la finestra de **cerca arreu de la consulta general**: primer, aquestes lletres seguides d'una coma; segon, les mateixes lletres seguides d'un punt, i, tercer —només en el cas dels sinònims que tenen flexió de gènere—, les mateixes lletres seguides d'una barra inclinada. La suma dels tres resultats donarà el nombre total d'articles que contenen algun mot amb la terminació que interessa.

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

abjurador | **abjuradora** m. i f. >> DIEC2

apòstata, renegat, renunci**ant**, retractant.
apòstata, renegada, renunci**ant**, retractant.

abrusador | **abrusadora** adj. >> DIEC2

cremant, asfixi**ant**, xafogós, brusent.
cremant, asfixi**ant**, xafogosa, brusent.

actor ² | **actriu** m. i f. >> DIEC2

personatge, protagonista, artista, còmic, comedi**ant**, histrió, intèrpret.
personatge, protagonista, artista, còmica, comedianta, –, intèrpret.

acusador | **acusadora** adj. i m. i f. >> DIEC2

delator, denunci**ant**, denunciador, reprovador.
delatora, denunci**ant**, denunciadora, reprovadora.

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 47 que contenen «**iant**,»

|| Següents Darrers

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 19 articles que contenen «**iant.**»

.....

artista *m. i. f.* » DIEC2
 1. artífex, artesà.
 2. intèrpret, actor, executant, músic, pintor, còmic, comediant.

burlata *adj. i m. i. f.* » DIEC2
 burlador, burlaner, burler, mofeta, mofaire, bromista, plaga, irònic, farsant, comediant.

cadet *m. i. f.* » DIEC2
 alumne, jove, estudiant.

celebrant *m. i. f.* » DIEC2
 sacerdot, oficiant.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 8 articles que contenen «**iant/»**

.....

alumne | alumna *m. i. f.* » DIEC2
 deixeble, escolar, estudiant, col·legial.

becari | becària *m. i. f.* » DIEC2
 beca, estudiant, pensionat.

cadet *m. i. f.* » DIEC2
 alumne, jove, estudiant.

col·legial² | col·legiala *m. i. f.* » DIEC2
 estudiant, alumne, escolar, deixeble.

En el cas d'aquest exemple, hi ha setanta-quatre articles en total que contenen sinònims acabats en *iant*.

D'altra banda, aquesta mateixa **cerca arreu** es pot afinar més si es fa mitjançant la **consulta per funció sintàctica** i triem la funció que interessa. En els exemples que segueixen, es pot veure el resultat de les tres cerques de mots acabats en *iant* que s'ha fet més amunt, amb la restricció que han de tenir una funció adjectiva.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 21 articles que contenen «-iant.»

abrusador | **abrusadora** *adj.* >> DIEC2
cremant, asfixiant, xafogós, brusent.
cremant, asfixiant, xafogosa, brusent.

acusador | **acusadora** *adj. i m. i f.* >> DIEC2
delator, denunci^{ant}, denunciador, reprovador.
delatora, denun^{iant}, denunciadora, reprovadora.

brillant *adj.* >> DIEC2
1. lluent, brillós, centellejant, resplendent, refulgent, rutilant, lluminós, fulgurant, fúlgid, esplendorós, luminescent, rad^{iant}, esplendent, guspirejant, clar, llustrós.
2. sobresortint, notable, destacat, admirable, lluit.
1. lluent, brillosa, centellejant, resplendent, refulgent, rutilant, lluminosa, fulgurant, fúlgida, esplendorosa, luminescent, rad^{iant}, esplendent, guspirejant, clara, llustrosa.
2. sobresortint, notable, destacada, admirable, lluida.

brusent *adj.* >> DIEC2
abrusador, cremant, asfixiant, xafogós.
abrusadora, cremant, asfixiant, xafogosa.

degradant *adj.* >> DIEC2
humiliant, depriment, envilidor, embrutidor.
humiliant, depriment, envilidora, embrutidora.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 10 articles que contenen «-iant.»

burlata *adj. i m. i f.* >> DIEC2
burlador, burlaner, burler, mofeta, mofaire, bromista, plaga, irònic, farsant, comediant.

denunciador | **denunciadora** *adj. i m. i f.* >> DIEC2
denunci^{ant}.
denunci^{ant}.

denunciatori | **denunciàtor** *adj.* >> DIEC2
denunciador, denunci^{ant}.
denunciadora, denunci^{ant}.

incipient *adj.* >> DIEC2
inicial, naixent, novell, novença, debutant, principiant.
inicial, naixent, novella, novença, debutant, principiant.

inexperientat ¹ | **inexperientada** *adj. i m. i f.* >> DIEC2
inexpert, desconexedor, inhàbil, neòfit, novic, novença, principiant.
inexperta, desconexedora, inhàbil, neòfita, novicia, novença, principiant.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 0 articles que contenen «-iant/»

Aquesta vegada, el diccionari només conté trenta-un articles amb sinònims adjectius acabats en *iant*.

4.2. Si es volen trobar tots els verbs reflexius i recíprocs que figuren al diccionari, cal fer dues cerques consecutives en la finestra de **cerca arreu de la consulta general**: primer, la seqüència *-se, i*, segon, la seqüència *'s*.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 1442 que contenen «-se»

|| Següents Darrers

abalançar-se v. >> DIEC2
abocar-se, inclinar-se, llançar-se, precipitar-se.

abandonar v. >> DIEC2
deixar, jaquir, llurar, abdicar, desistir, renunciar, cedir, descurar, negligir, deshabitar, desatendre, plantar, claudicar, rendir-se, gicar.

abjurar v. >> DIEC2
retractar-se, apostatar, renegar, renunciar, desdir-se.

abocar-se v. >> DIEC2
1. llençar-se, anar, acudir, concórrer, fer cap.
2. abalançar-se, inclinar-se.

abonar-se v. >> DIEC2
inscriure's, subscriure's, apuntar-se.

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 291 que contenen «'s»

|| Següents Darrers

abonar-se v. >> DIEC2
inscriure's, subscriure's, apuntar-se.

abraonar-se v. >> DIEC2
agafar-se, llançar-se, escometre's, investir-se, aferrissar-se.

abstreure's v. >> DIEC2
aïllar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.

acalorar-se v. >> DIEC2
1. encendre's.
2. enardir-se, exaltar-se, apassionar-se, entusiasmar-se, excitar-se.

acatar v. >> DIEC2
reverir, sotmetre's, obeir, respectar, observar.

En aquest exemple, hi ha un total de 1.733 articles que contenen sinònims que són verbs reflexius i recíprocs. Tanmateix, si es volen veure illuminats els resultats de la segona cerca, a la casella de cerca arreu s'ha d'escriure l'apòstrof mitjançant la combinació **Alt 0146** del teclat numèric: `s.

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

abonar-se v. >> DIEC2
inscriure^s, subscriure^s, apuntar-se.

abraonar-se v. >> DIEC2
agafar-se, llançar-se, escometre^s, investir-se, aferrissar-se.

abstreure^s v. >> DIEC2
aïllar-se, distreure^s, capficar-se, retreure^s, concentrar-se.

acalorar-se v. >> DIEC2
1. encendre^s.
2. enardir-se, exaltar-se, apassionar-se, entusiasmar-se, excitar-se.

acatar v. >> DIEC2
reverir, sotmetre^s, obeir, respectar, observar.

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 291 que contenen «'s»

[|| Següents](#) [Darrers](#)

Els altres verbs pronominals (com ara *entendre-hi*) no es poden comptar directament i s'han d'anar fent aproximacions per a aconseguir-ho.

4.3. Si es volen cercar tots els sinònims que són manlleus, es pot posar un parèntesi d'obertura en la finestra de **cerca arreu de la consulta general**. En canvi, les entrades que són manlleus no es poden trobar directament per aquest sistema, encara que se substitueixi el parèntesi d'obertura per un claudàtor d'obertura. Per a obviar a aquesta dificultat i fer possible de trobar-les, totes les entrades que són manlleus figuren també com a sinònimes d'alguna altra entrada.

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

acompanyant² | acompanyanta m. i f. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
guia, cicerone (it.), servidor, adjunt, escuder, pigall, satèl·lit.
guia, cicerone (it.), servidora, adjunta, escudera, -, -.

aficionat | aficionada adj. i m. i f. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
afeccionat, amateur (fr.), entusiasta.
afeccionada, amateur (fr.), entusiasta.

assot m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
1. flagell, tralla, xurriaques, cilici, deixuplines, fuet, knut (rus).
2. fuetada, xurriacada, assotament.

empíric | empírica adj. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
pràctic, positiu, experimental, rutinari, a posteriori (ll.).
pràctica, positiva, experimental, rutinària, a posteriori (ll.).

Hi ha 14 articles que contenen «(»

*****

Consulta general

Cerca arreu

Conté Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Hi ha 3 articles que contenen «cicerone»

.....

Aquesta versió del diccionari de sinònims incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut d'Estudis Catalans des del 30 d'agost de 2017.

acompanyant² | **acompanyanta** *m. i.f.* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
 guia, **cicerone** (it.), servidor, adjunt, escuder, pigall, satèl·lit.
 gula, **cicerone** (it.), servidora, adjunta, escudera, —, —.

cicerone *m. i.f. [it.]* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
 guia, **acompanyant**.
 gula, **acompanyanta**.

guia¹ *m. i.f.* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
 1. capdavanter, guilador, conductor, cabdill, adall, cap de colla, **cicerone** (it.), pilot, caravaner, pràctic, **acompanyant**, corifeu.
 2. banderí.
 3. mentor, instructor, orientador.
 1. capdavantera, guiladora, conductora, cabdilla, adall, cap de colla, **cicerone** (it.), pilot, caravanera, pràctica, **acompanyanta**, —.
 2. —.
 3. mentora, instructora, orientadora.

4.4. Si hom vol saber exactament quants articles conté el **DICCIONARI DE SINÒNIMS** en un moment determinat, només cal escriure el símbol del tant per cent (%) —símbol que, en alguns llenguatges de programació, equival a l'espai— a la finestra de **cerca arreu de la consulta general**. Tingueu en compte, però, que es pot bloquejar el vostre ordinador o que el servidor del diccionari pot presentar el missatge d'error que ha estat comentat al § 3.1 (sistemàticament, dona error si es fa aquesta cerca en el camp de **cerca a l'entrada**).

Consulta general

Cerca arreu

Comença per Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20
 d'un total de 27548 que contenen «%»

|| Següents Darrers

Aquesta versió del diccionari de sinònims incorpora la nova normativa ortogràfica de

a bastament *loc. adv.* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT | TERMCAT
 a bastança.

a bastança *loc. adv.* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT | TERMCAT
 a bastament, prou, suficientment, bastament.

a betzef *loc. adv.* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT | TERMCAT
 en abundància, abundantament, a balquena, a dojo.

a borbollades *loc. adv.* → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT | TERMCAT

4.5. Igualment, si es vol saber el nombre exacte d'entrades que fan una funció sintàctica o sintagmàtica determinada, cal escriure el símbol del tant per cent (%) a la finestra de **cerca arreu de la consulta per funció sintàctica**

(la imatge ha estat manipulada perquè es pugui veure la cerca exacta que cal fer). Pareu atenció que les entrades que tenen les funcions adjectiva i nominal alhora es compten tant en una funció com en l'altra.

The screenshot shows a search interface with two main sections. The top section, 'Consulta general', has a search box containing '%', a 'Cerca arreu' button, and a 'Cerca a l'entrada' button. Below it, the 'Consulta per funció sintàctica' section has a dropdown menu set to 'adverbial' and a 'Cerca arreu' button. A red box highlights the search results: 'Hi ha 208 articles que contenen «%»'. To the right, a list of words is shown with their grammatical functions and DIEC2 references:

- a bastament** *loc. adv.* → DIEC2
a bastança.
- a bastança** *loc. adv.* → DIEC2
a bastament, prou, suficientment, bastament.
- a betzef** *loc. adv.* → DIEC2
en abundància, abundantament, a balquena, a dojo.
- a borbollades** *loc. adv.* → DIEC2
a borbolls, a borbollons, tumultuosament.
- a borbollons** *loc. adv.* → DIEC2
a borbollades, a borbolls, tumultuosament.

Com ha estat indicat més amunt, si la màquina ha d'oferir uns quants milers de resultats, pot passar que es bloquegi l'ordinador o que el servidor del diccionari presenti el missatge d'error que ha estat comentat al § 3.1.

4.6. Finalment, si es volen trobar les remissions a altres articles que conté el diccionari, cal escriure en el camp de cerca arreu la seqüència * * (incloent-hi el punt i coma), que és un codi que es fa servir per a inserir un espai forçat en HTML, i executar la cerca (l'espai il·luminat i el punt i coma que es poden veure en aquests resultats no apareixen si es fa qualsevol altra classe de consulta, com podeu observar en la segona imatge; només es visualitzen perquè hom ha obligat el programari a executar una ordre en relació amb una forma que no és lèxica).

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼

advocadessa *f.* » DIEC2
;Vegeu [advocat](#) | [advocada](#) .

ben *adv.* » DIEC2
1. del tot, força, prou, molt, completament, totalment.
2. ;Vegeu [bé](#) ².

bolquers *m. pl.* » DIEC2
;Vegeu [bolquer](#) .

bon | **bona** *adj.* » DIEC2
;Vegeu [bo](#) .

doctoresa *f.* » DIEC2
;Vegeu [doctor](#) | [doctora](#) .

Hi ha **16** articles que contenen « »

.....

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼

advocadessa *f.* » DIEC2
Vegeu [advocat](#) | [advocada](#) .

advocat | **advocada** *m. i f.* » DIEC2
1. lletrat.
2. defensor, intercessor.
1. lletrada.
2. defensora, intercessora.

defensor ² | **defensora** *m. i f.* » DIEC2
advocat.
advocada/[advocadessa](#).

Hi ha **7** articles que contenen «**advocadessa**»

.....